

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/149/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113201013
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8113201013.2

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Profidebt Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mliekarenská 10, IČO: 35925922, zastúpeného advokátkou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Mliekarenská 10, IČO: 36857033, proti žalovanému: X. P., nar. XX.X.XXXX, bytom P., F. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská 13, zast. JUDr. Ladislavom Miklušom, so sídlom Košice, Stará Baštová 2, o zaplatenie 775,57 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prešov z 31.5.2013, č.k. 9C 55/2013-34 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia sa vec v r a c i a prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi 331,67 EUR s 8,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 153,35 EUR od 21.8.2008 do zaplatenia, zo sumy 59,44 EUR od 21.9.2008 do zaplatenia, zo sumy 59,44 EUR od 21.10.2008 do zaplatenia a 6,5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 59,44 EUR od 21.11.2008 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie vedľajší účastník, v ktorom uplatnil námietku premlčania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok vo vyhovujúcom výroku zmenil, žalobu zamietol a priznal náhradu trov konania.

Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril navrhujúc, aby odvolací súd podané odvolanie odmietol, alternatívne ho potvrdil a priznal mu náhradu trov konania.

Odvolanie podal aj žalobca proti zamietavému výroku s návrhom zmeniť v tejto časti rozsudok a priznať plnenie podľa žaloby.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec a dospel k záveru, že rozsudok vo vyhovujúcom výroku a výroku o trovách konania je dôvodné zrušiť.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobca podal žalobu na zaplatenie 775,57 Eur s príslušenstvom titulom zmluvy o úvere (čl. 4 - 5).

Prvostupňový súd vo veci vydal rozsudok, ktorým žalobe čo do časti 331,67 Eur s príslušenstvom vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

Rozsudok bol žalobcovi doručený dňa 3.7.2013 a žalovanému dňa 2.7.2013.

Skôr ako sa rozsudok stal právoplatným, do konania vstúpilo Občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom ako vedľajší účastník na strane žalovaného podľa § 93 ods. 2 O.s.p. Vedľajší účastník podal v predmetnej veci vyjadrenie, ktoré odvolací súd podľa obsahu posúdil ako odvolanie (§ 41 ods. 2 O.s.p.). V podanom odvolaní namieta premlčanie uplatneného nároku žalobcu.

Podstatou účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu je snaha všetkými dostupnými procesnými prostriedkami pomôcť tejto strane, na ktorej v konaní vystupuje, k výhre v spore a má rovnaké procesné práva a povinnosti, ako hlavný účastník konania, teda môže podávať opravné prostriedky. Táto procesná legitímácia na podanie odvolania a dovolania je však obmedzená účastníkom, na strane ktorého vystupuje. Oprávnenie podať odvolanie prináleží vedľajšiemu účastníkovi iba vtedy, ak toto oprávnenie má aj účastník, na stranu ktorého sa pripojil. V predmetnej právnej veci je nepochybné, že žalovaný má právo podať odvolanie proti výroku, ktorým súd žalobe vyhovel.

V prejednávanej veci vedľajší účastník na strane žalovaného proti rozsudku prvostupňového súdu podal odvolanie, ktoré odvolací súd v intenciách ust. § 93 ods. 4 O.s.p. posúdil a dospel po zvážení všetkých okolností prípadu k záveru, že úkon vedľajšieho účastníka je v záujme žalovaného (porov. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obdo 27/2012 zo dňa 27.8.2012).

Ak by išlo o neinformovaného spotrebiteľa, súd v takýchto prípadoch zohľadní úkon vedľajšieho účastníka, aj keď odporuje úkonu spotrebiteľa, ale je v jeho záujme (§ 93 ods. 4 O.s.p.). Je neakceptovateľné (porov. uznesenie Súdneho dvora Európskej únie C-76/10 POHOTOVOST', bod 50), aby súd bol nástrojom na priznávanie plnení z neprijateľných zmluvných podmienok (príp. na základe nekalých obchodných praktík) voči neinformovaným spotrebiteľom (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C 429/05, bod 61 „V bode 26 už citovaného rozsudku Océano Grupo Editorial a Salvat Editores Súdny dvor rozhodol, že účel článku 6 smernice 93/13, ktorý členským štátom ukladá zabezpečiť, aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné, nemožno dosiahnuť, ak je na spotrebiteľovi, aby sám poukázal na nekalý charakter týchto podmienok. V sporoch, ktorých hodnota je často obmedzená, môžu náklady na služby advokáta prevyšovať záujem, ktorý je predmetom sporu, čo môže spotrebiteľa odradiť od toho, aby sa proti uplatneniu nekalých podmienok bránil. Ak je pravdou, že v mnohých členských štátoch procesné pravidlá jednotlivcom umožňujú, aby sa obhajovali v takých sporoch sami, existuje nezanedbateľné nebezpečenstvo, že najmä z dôvodu svojej nevedomosti spotrebiteľ na nekalý charakter jemu predložených podmienok nepoukáže. Z toho vyplýva, že účinnú ochranu spotrebiteľa možno dosiahnuť, len ak sa vnútroštátnemu súdu prizná možnosť posúdiť uvedené podmienky bez návrhu.“).

Článok 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS predstavuje kogentné pravidlo európskeho práva, podľa ktorého súd nemá aplikovať a prihliadnuť na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle cieľov Smernice Rady 93/13/EHS. Je treba ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p. vykladať tak, že ak vedľajší účastník vstúpil do konania do právoplatného skončenia veci, je treba mu rozhodnutie doručiť a umožniť mu podať opravný prostriedok, ak sa takýmto opravným prostriedkom dá zabrániť porušeniu čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13 ES o neprijateľných zmluvných podmienkach, pretože má rovnaké procesné práva ako účastník konania a neprihliadalo by sa na úkony vedľajšieho účastníka len vtedy, ak by odporovali záujmom účastníka. V danej veci evidentne je úkon vedľajšieho účastníka (združenia) v záujme spotrebiteľa.

Občiansky súdny poriadok nebráni vedľajšiemu účastníkovi podať opravný prostriedok do právoplatného skončenia konania. Prioritu musí mať verejný záujem na zbavení spotrebiteľa účinkov neprijateľnej zmluvnej podmienky v rovine pravidiel verejného poriadku (uznesenie C-76/10, bod 50). Tomuto výkladu zodpovedá i namietanie premlčania uplatnenej pohľadávky v súlade so zásadou hospodárnosti konania a dôsledkami uplynutia času.

Odvolací súd nie je zástancom kasačných rozhodnutí v prípadoch tzv. nevyhnutného dvojinštančného posúdenia nároku a nemyslí si ani, že princíp dvojinštančnosti je ústavným princípom, keďže v ústave o dvojinštančnosti niet zmienky (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 777/07, ze dne 31. 07. 2008).

No zdá sa, že judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v otázke tzv. zmeňujúcich rozsudkov je konštantná. Z odôvodnenia rozhodnutia NS SR sp. zn. 3Cdo 302/2008 z 30. júla 2009:

„Ak odvolací súd dospel k iným právnym záverom pri posúdení zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa, mal správne rozhodnutie prvostupňového súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania, odvolací súd mohol učiniť zadosť iba kasačným rozhodnutím. Tým, že odvolací súd tak nepostupoval, znemožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv, lebo im odoprel možnosť prieskumu správnosti nových, prípadne z pohľadu súdu prvého stupňa dosiaľ bezvýznamných, avšak z hľadiska právneho posúdenia veci odvolacím súdom, však rozhodujúcich skutkových zistení.“

Vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu je výstižným „české“ rozhodnutie (C. H. Beck č. C 201/2001), citované takmer vo všetkých „slovenských“ komentároch k Občianskemu súdnemu poriadku:

„Je- li ke správne rozhodnutí o veci samé zapotřebí podstatných (pro rozhodnutí zásadně významných) skutkových zjištění, která neučinil soud prvního stupně, popřípadě která tento soud učinil, ale vzhledem k nesprávnému právnímu názoru, který zaujal, na nich své rozhodnutí nezaložil, nejsou podmínky ani pro potvrzení, ani pro změnu rozhodnutí soudu prvního stupně; odvolací soud proto rozhodnutí zruší a věc vrátí soudu prvního stupně k dalšímu řízení.“

Zároveň takýto postup, podľa NS SR (napr. rozhodnutie sp. zn. 3Cdo 40/2009 z 5. novembra 2009), je zodpovedajúci princípu dvojinstančnosti:

„Pri viazanosti súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu zostáva dvojinstančnosť zachovaná, nakoľko účastník má po opätovnom rozhodnutí súdu prvého stupňa (po zrušení a vrátení jeho predchádzajúceho rozhodnutia) možnosť znovu ho napadnúť riadnym opravným prostriedkom na inštančne vyššom súde. Skutočnosť, že súd prvého stupňa je po zrušení a vrátení svojho predchádzajúceho rozhodnutia viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, je daná priamo zákonom (§ 226 O.s.p.), preto nemôže zakladať vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (R. Urban; www.otvorenepravo.sk).

V zmysle tejto judikatúry by mal prvostupňový súd najprv posúdiť právo žalobcu a následne posúdiť vznesenú námietku premlčania zo strany vedľajšieho účastníka (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 21Cdo 2313/2004 zo dňa 7.7.2005 a 25Cdo 539/2008, zo dňa 19. 2. 2009).

Z uvedených dôvodov odvolací súd zrušil rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie. Prvostupňový súd rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.